

Економічна криза народного господарства України зумовлюється багатьма факторами, серед яких важливе місце займає недосконалість системи управління. Негативні зміни в економіці (інфляція, ріст цін на сировину та матеріали, високі процентні ставки за кредит, зниження купівельної спроможності населення і ін.) і висока складність вирішуваних нині завдань посилюють роль наукового управління у стабілізації соціально-економічних процесів і забезпечені високої ефективності усіх видів підприємницької діяльності.

Процес прийняття та виконання стратегічних рішень, центральна ланка якого — стратегічний вибір, що ґрунтуються на зіставленні власного ресурсного потенціалу з можливостями та загрозами зовнішнього середовища, у якому діє підприємство, називається стратегічним управлінням [1, с. 24].

Як показує досвід, швидке зростання і великий успіх фірми дуже часто не пов'язані з формальним плануванням, а, швидше, є наслідком підприємницького таланту, енергійного і рішучого керівництва фірмою. Багато підприємств, у тому числі й українські, починають застосовувати планування в той період свого розвитку, коли вже пройшов етап бурхливого зростання, коли з'являються проблеми в закріпленні досягнутого успіху, забезпечення стабільності.

Список використаних джерел:

1. Ганаба С.О. Філософія дидактики: контексти, стратегії, практики: монографія / С.О. Ганаба. – Суми: Університетська книга, 2014. – 334 с.

УДК 338

М.В. Гунченко, к.е.н., доцент

Н.М. Коновал, студент

*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА СУАСНИХ ІНСТРУМЕНТІВ УПРАВЛІННЯ

Управління підприємством є особливим видом діяльності, спрямованої на ефективне функціонування суб'єктів господарювання. При цьому застосовуються різноманітні засоби

і методи впливу на усі процеси, що відбуваються на підприємстві.

Сьогодні у світовій практиці використовують три інструменти управління: ієрархію, культуру і ринок.

Ієрархія передбачає чіткий поділ функцій у керованій системі, підпорядкування управлінських ланок за принципом ієрархічного ланцюга, безумовне виконання «вказівок зверху», пряму відповіальність передвищою ланкою. Ієрархія є характерною для адміністративно-командної економіки.

Культур аяк інструмент управління ґрунтуються на використанні в процесі впливу на людей системи норм, правил і засад, визнаних суспільством. Саме вони визначають стиль поведінки працівників, ставлення до виконання своїх обов'язків, формують відповіальність за результати роботи.

Ринок як інструмент управління має в основі використання в управлінській діяльності: економічних законів і економічних інтересів суб'єктів господарювання, їх економічної свободи і само-стійності. Вигідність або невигідність результату визначає поведінку суб'єкта. Зрозуміло, що «в чистому вигляді» такий інструмент використовуватися в практиці господарювання не може, оскільки існує ряд обмежень з боку держави, інших інституцій щодо економічної поведінки підприємницьких структур, окремих працівників.

Практично перелічені інструменти управління використовуються в певному поєднанні, хоча кожен з них є домінуючим в тій чи іншій економічній системі.

Кожне підприємство, виходячи із своєї місії, самостійно визначає мету своєї діяльності. Найчастіше вона набирає виразу стратегічної мети, яка може полягати у:

- одержанні доходу;
- створенні потенційних можливостей для майбутнього розвитку;
- забезпеченні безпеки життєдіяльності;
- створенні умов для усебічного розвитку працівників підприємства.

Для досягнення будь-якої мети мають бути сформульовані цілі окремих рівнів управління на підприємстві, окремих структурних підрозділів. Такі цілі мають бути взаємо

узгодженими між собою. Ігнорування цієї вимоги спричиняє розбалансування управлінських дій, виникають суперечності між різними рівнями управління підприємством: окремими цехами, підрозділами, вищим керівництвом. Саме вище керівництво повинно забезпечувати оптимальне поєднання цілей окремих підрозділів із загальними цілями діяльності підприємства з метою забезпечення його ефективної діяльності.

Ці основні функції тісно пов'язані між собою в єдиному процесі управління. Ігнорування вивчення потреб споживачів, можливостей ресурсного забезпечення їх задоволення, незадовільне планування, слабка мотивація тощо негативно впливають на кінцеві показники діяльності.

УДК 654.07

М.В. Гунченко, к.е.н., доцент
І.О. Саєнко, студент

*Полтавський національний технічний університет
імені Юрія Кондратюка*

РОЗВИТОК ОРГАНІЗАЦІЙНОЇ СТРУКТУРИ ПІДПРИЄМСТВА В ТРАНСФОРМАЦІЙНІЙ ЕКОНОМІЦІ УКРАЇНИ

Важливою є на даний час «проблема бюрократії», що зсталась після одержання незалежності Україною. Бюрократизація управління негативно впливає не на економічне зростання взагалі, а на інтенсифікацію виробництва, на динаміку його ефективності (за рахунок екстенсивних факторів економічне зростання може відбуватися досить швидкими темпами і при наявності невикористаних у виробництві ресурсів).

Несприйнятливість бюрократичної форми управління до науково-технічних і організаційних нововведень стає особливо сильною в рамках противітратного господарського механізму. Відбувається це через зростання невідповідності цілей бюрократії, як влади постійних органів управління, і загальних цілей господарської діяльності.